

O Berlinu in svobodi ...

Poleg zgodovine smo spoznali tudi delovanje nemške politike. Obiskali smo nemški parlament, z vrha katerega smo lahko uživali ob pogledu na celotno mesto, spoznali pa smo tudi slovenskega veleposlanika, gospoda Buta. Seznanil nas je z nalogami veleposlaništva in pomenom Nemčije za našo državo.

Ogledali pa smo si tudi številne kulturne stavbe, kot je berlinska katedrala, in si z domačinom ogledali staro mesto Potsdam, polno raznih parkov, dvorov in palač.

Osebo se me je dotaknila prijaznost ter odprtost Berlinčanov, ki so nas prav povsod toplo sprejeli. Celotna ekskurzija je name pustila večji vtis, kot sem pričakovala. Obisk milijonskega mesta je bila namreč zelo zabavna, a obenem poučna, nepozabna izkušnja.

Maša Korečič, 3. b

Dijaki 3. letnika gimnazije na Srednji šoli Veno Pilon Ajdovščina, ki se kot drugi tuj jezik učimo nemščino, smo v decembru obiskali Berlin. V sredo, 4. decembra, smo se polni pričakovanj v zgodnjih jutranjih urah odpravili na letališče na Brnik, že čez nekaj ur pa smo se navdušeni vozili s podzemnim vlakom. Mislim, da smo si prav podzemno železnico ter javni promet nasploh vsi zapomnili kot novo, zabavno izkušnjo, polno zmede. Poleg uporabe razvejane mreže javnega prometa smo se naučili tudi raznoraznih novih

nemških besed in izboljšali svoje znanje ter praktično uporabo tujega jezika.

Omembe vredna je seveda tudi zgodovina Berlina, skoncentrirana v 20. stoletju. Osebo sem zares začutila občutek sreče, ki smo jo deležni kot svobodni ljudje, ki nismo preganjani zaradi tega, kar smo. O tej vrednoti sem najbolj razmišljala, ko sem se sprehajala med deli spomenika, namenjenega žrtvam koncentracijskih taborišč, in ob branju krutih zapisov iz njihovih dnevnikov ter ob pogledu na ostanke berlinskega zidu.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Program Popestrimo šolo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Po Evropi: od Rima do Bruslja

Dijaki 3. letnikov, ki se kot drugi tuj jezik učijo nemščino, pa so se v decembru odpravili v Rim. Objavljamo nekaj iskric z njihovega izleta, pod njimi pa fotografijo iz Evropskega parlamenta v Bruslju.

Skupina dijakinj predšolske vzgoje, ki so se izkazale v poznavanju delovanja Evropske unije, so namreč ta mesec obiskale Bruselj. Vrhunec njihove ekskurzije je bil obisk evropskih ustanov, kjer jih je gostil

gospod Franc Bogovič. Obiskale so Odbor regij, po skupnem kosilu so si ogledale še Evropsko komisijo, v poznih popoldanskih urah pa bile del pestrega delovnega dne v Evropskem parlamentu.

Praznična prireditev

6. decembra smo v Dvorani Prve slovenske vlade izvedli praznično prireditev. Dijaki smo se skupaj s profesorji nanjo pripravljali že od začetka šolskega leta. Kot vsakič smo tudi letos pripravili pester program z instrumentalnimi, pevskimi, plesnimi in dramskimi točkami. Rdeča nit prireditve so bile besede Otona Župančiča "Svet je lep, a dom je svet". S tem smo se poklonili naši domovini in obenem zakorakali v praznični čas.

Na odru so se nam pridružili učenci Osnovne šole Danila Lokarja in skupina iz Plesnega studia Cigoj.

Projektni dan: IzUMi za trajnost

Kot smo napovedali prejšnji mesec, je bila v novembru naša pozornost usmerjena v projektni dan, ki smo ga na šoli izvedli v četrtek, 28. 11. 2019. Letos smo ga poimenovali

IzUMi za trajnost, saj smo se posvečali inovativnim pristopom – tako tistim, ki so v preteklosti pripomogli k razvoju, kot tistim, ki bodo danes in v prihodnosti

prispevali k boljšemu jutri.

Projektni dan je potekal v obliki delavnic. Dan smo začeli s skupnim uvodnim video posnetkom, kjer smo slišali razmišljanja nekaterih dijakov o tem, kakšen svet si želijo, in nagovor ravnatelja. Potem pa smo po razredih ves dopoldan ustvarjali na teme inovacij, izumov, trajnostnega razvoja: Postali smo izumitelji za en dan in izumljali za boljšo prihodnost. Iz naravnih materialov iz okolja smo ustvarjali glasbeno-besedni recital, ustvarjali smo sodobno glasbo ob animaciji, odkrivali povezave med glasbo in matematiko, med matematiko in geografijo. Spoznavali smo izume in izumitelje ter njihov vpliv na razvoj. Raziskovali smo trajnostni razvoj v vrtcih po Evropi, enakost spolov, čebelarstvo in problematiko

ogroženosti opraševalcev, športne pripomočke nekoč in danes. Spoznavali smo revolucionarja Ivana Cankarja in pedagogiko Montessori, se učili znakovnega sporazumevanja z dojenčki, obujali leseno obrt in pletli lesene košare,

izdelovali periskop in še in še ...

Dan smo zaključili s predstavitvijo izdelkov, ki so nastali tekom dneva. Dan je zaznamoval nevsakdanji pouk z veliko ustvarjanja in prav gotovo ga naslednje leto ponovimo. Kaj predlagate za temo?

Dediščina Antona Janše med izumi in trajnostnostjo

V četrtek, 28. 11., je na šoli potekal Projektni dan, ki smo ga naslovili IzUMi za trajnost. Vsak razred se je ukvarjal s svojo temo, ki se je na posreden ali neposreden način dotikala izumov, inovacij in trajnostnosti.

Tema našega razreda je bila pomembnost tradicije in običajev v kontekstu trajnostnosti, na katere v našem sodobnem z elektronskimi napravami preplavljenem svetu velikokrat pozabljamo. Osredotočili smo se na pomen čebel ter vlogo najpomembnejšega slovenskega

čebelarja Antona Janše za razvoj čebelarstva v Sloveniji in Evropi.

Antonovo življenje ter njegovo povezavo s čebelami smo predstavili s poslikavo panjskih končnic. Vsak dijak je na deščico naslikal izsek iz življenja Antona Janše ali nekaj v povezavi s čebelami in njihovim pomenom za obstoj življenja na Zemlji. Naše izdelke smo najprej razstavili na šoli, pozneje pa jih bodo lahko občudovali tudi obiskovalci Lavričeve knjižnice v Ajdovščini.

Poleg panjskih končnic smo zapisali tudi pravljico v angleškem

jeziku, ki na igriv in zanimiv način opisuje odraščanje dečka Antona in njegovo ljubezen do čebel. Ima pa tudi poučno noto, saj bralca osvešča o nalogah, ki jih čebele opravljajo in so ključne za obstoj človeštva.

V sproščenem in ustvarjalnem vzdušju smo preživeli zanimiv dopoldan, ki nam bo ostal v spominu tudi zato, ker smo na neobičajen način povezali preteklost s sedanjostjo in se tudi sami preizkusili v inovaciji.

Taša Ličen in Tanaja Odar, 3. b

Z izvedbo projektnega dne smo naredili nekaj izjemnega, kar so nam v pogovorih potrdili tudi strokovni sodelavci Zavoda RS za šolstvo. Učitelji so na projektni način izvajali pouk strnjeno, po več učiteljev na razred. Potrebno je bilo sodelovanje tako učiteljev kot učencev. Pouk se je izvajal v manjših skupinah, učitelji so predvsem pripravili dejavnosti in

usmerjali dijake. Aktivnost učencev je bila zelo velika, prišle so do izraza njihove ideje in rešitve. Lahko rečem, da so to elementi sodobnega pouka in da smo izpeljali zgleden primer, ki se bo v strokovnih krogih obravnaval kot primer dobre prakse uvajanja sodobnih pristopov v vzgojno izobraževalnem sistemu.

Ravnatelj Andrej Rutar

O domačem govoru - ali kako govorimo Gorjani na Otlici

Ob izidu njene knjige smo se pogovarjali z našo profesorico in sodelavko Brigito Slejko.

Kaj vam osebno pomeni govor domače vasi? Kako se je vaše raziskovanje otiškega govora začelo?

Hvalnica in občudovanje domače zemlje, življenja in jezika, nič manj vznesena in goreča, biva v vsakem, ki na Gori živi, se spominja svoje mladosti ali pa tu svoje kali poganja. Vse povezuje zavest, kolikšnega pomena so vse te vrednote. Prijaznost in toplina domače besede je ljudem prinašala tudi moč in vero v zmago in samostojnost. Človeka je bogatila, v težkih časih celo nasitila, prav tako pa tudi utrdila zavest, da pripada skupnosti, ki ima bodočnost. Upamo lahko le, da se bo zavest o pomenu in vrednosti jezika razvijala, vsaj z vzpodbudo tistih, ki ji poskušamo najti pravo mesto v družbi. Moj skromen prispevek k temu je bila med drugim tudi diplomatska naloga z naslovom »Otiški govor«, kjer sem objavila tudi besedila, ki prikazujejo življenje

in delo ljudi na Otlici. Tako se je začelo moje raziskovanje otiškega govora.

Kaj pa je posebnost otiškega govora?

Področje Gore je na meji med črnovrškimi in govorom Vipavske doline. Sam geografski položaj ne bi imel take vrednosti, če se ne bi z obema stranema na poseben način vezalo tudi življenje Gorjanov. V preteklosti je bilo skoraj pravilo, da so moški iskali delo v gozdu na severni strani in tako prihajali v stik z rovtarskimi govori, žene pa so »držale« povezavo z »Dolino«. Po živčeh so odhajale po Rebri v Vipavsko dolino, saj ga na skromni zemlji niso pridelali dovolj za številne družine. Tako je Gora predstavljala vez med obema stranema. Danes pa je seveda drugače, saj se je življenje spremenilo.

Kdo so bili vaši sogovorniki in o čem ste se pogovarjali?

Največ sem se pogovarjala s starejšimi ljudmi, saj so edino ti

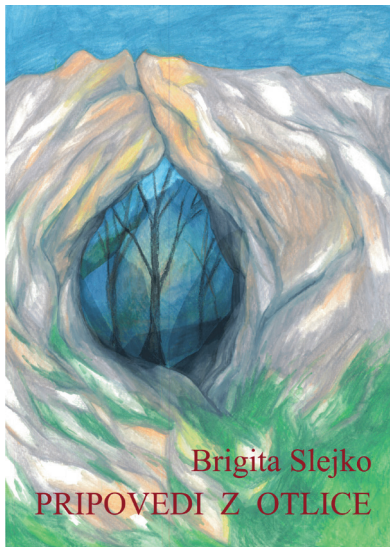
ohranili še pristen otiški govor. Spominjali so se raznih del, običajev in navad, za katere danes mladi ne vedo več.

Tako se je teta Ihana Žnidarska spominjala, kako so nekdaj na Gori sejali lan in so iz prediva delali lanene rjuhe. Zelo zanimiva je tudi pripoved, kako so se včasih ženili, kako je nevesta zbiralala »balo«. Teta Burga s Krausca je obudila spomine na čas, kako se je v čipkarski šoli učila čipkanja (klekljanja). Skozi vse življenje jo je spremljalo, v hudih časih in revščini ji je celo predstavljalo vir zaslužka. Stric Pepče Prstovski mi je predstavil vse dele voza ter razno drugo opremo pri vozu in vozarjenju (furanju). Stric Tone s Krausca je razlagal, kako je včasih delal kope in katero orodje je pri oglarstvu potrebno. Povedal mi je tudi legendo, kako je nastala otiška luknja, po kateri je Otlica dobila ime.

Poleg teh pripovedi sem našla v ljudeh še neizmerno bogastvo

Želimo vam čarobne božične praznike in vse najlepše v prihajajočem letu!

Urednici Kristina in Ana v imenu Srednje šole Veno Pilon Ajdovščina

Ilustratorica: Ana Špacapan

“Obstaja čudovit, skrivnosten zakon narave, da tri reči, po katerih človek najbolj hrepeni: srečo, svobodo in duševni mir, vedno pridobimo tako, da jih podarimo nekomu, ki ga imamo radi.”